

چکیده

مقدمه

استانداردهای بیمارستانی به دلیل نقش با ارزش و متعددی که در نشان دادن حداقل مطلوب، عملکرد مورد انتظار و کمک در ارزشیابی، نظارت و هدایت فعالیتهای بیمارستان دارند؛ یکی از با ارزش ترین عناصر مفهومی سازمان به شمار می روند. در مجموع نتایج تحقیقات انجام شده حاکی از آن است که استانداردهای بیمارستانی وزارت بهداشت به دلیل ناکارآمدی در نمایش ضعفها و کاستی های مراکز درمانی نیازمند مطالعه و بررسی هستند. از طرفی مهمترین دلیل اصلاح و توسعه استانداردهای مراکز بهداشتی و درمانی کشور، ارتقاء کیفیت خدمات، کاهش هزینه ها، بالابردن سطح سلامت جامعه و هم سطح نمودن استانداردهای ملی با استانداردهای بین المللی می باشد. هر یک از این اهداف آنقدر مهم و با ارزش هستند که هرگونه سرمایه گذاری برای بهسازی استانداردهای بهداشتی و درمانی را توجیه کند. در این پژوهش، استانداردهای بیمارستانی وزارت بهداشت با استانداردهای بیمارمحور و مدیریت اطلاعات (مدارک پزشکی) کمیسیون مشترک مقایسه شده است تا از این طریق کاستی های استانداردهای ملی مشخص شود و در نهایت در جهت بهبود و هم سطح کردن استانداردهای ملی با استانداردهای بین المللی پیشنهاداتی ارائه شده است.

روش پژوهش

پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی- تطبیقی می باشد که در نیمه اول سال ۱۳۸۵ انجام شده است. جامعه پژوهش عبارتند از: استانداردهای بین المللی اعتباربخشی بیمارستانی کمیسیون مشترک (شامل استانداردهای بیمار محور و مدیریت اطلاعات (۲۱۶ گزاره)) و استانداردهای بیمارستانی مورد عمل وزارت بهداشت (۷۲۴ سوال، شامل کتابچه الف و ب هر کدام به ترتیب با ۲۲۷ و ۴۹۷ سوال). در نهایت ۳۳۵ سوال^۱ مربوط به استانداردهای وزارت بهداشت با ۲۱۶ گزاره استانداردهای بین المللی اعتباربخشی بیمارستانی کمیسیون مشترک مقایسه شده است. از آنجا که تمام استانداردهای مربوطه بررسی شده لذا نمونه گیری انجام نشده است. روش گرد آوری داده ها با استفاده از اطلاعات موجود از طریق اینترنت، پست الکترونیک (استانداردهای اعتباربخشی بین المللی بیمارستانی کمیسیون مشترک) و مراجعه به مراجع مربوط (استانداردهای بیمارستانی وزارت بهداشت) بوده است. گردآوری داده ها با استفاده از ۶ چک لیست بر مبنای استانداردهای بین المللی اعتباربخشی بیمارستانی کمیسیون مشترک (شامل استانداردهای دسترسی و تداوم مراقبت، حقوق بیمار و خانواده، ارزیابی بیمار، مراقبت بیمار، آموزش بیمار و خانواده و مدیریت اطلاعات) انجام شده است. تحلیل داده ها با استفاده از جداول تطبیقی و روشهای آمار توصیفی انجام شده است.

^۱ از مجموع ۷۲۴ سوال مورد بررسی وزارت بهداشت تنها ۳۳۵ سوال در مجموعه استانداردهای بین المللی مورد مطالعه قرار گرفته است.

یافته ها

تطبیق نهایی استانداردهای بیمارستانی مورد عمل وزارت بهداشت با استانداردهای بیمار محور و مدیریت اطلاعات کمیسیون مشترک (تعداد ۳۳۵ سوال در مقابل ۲۱۶ گزاره) نشان می دهد که استانداردهای بیمارستانی وزارت بهداشت از مجموع ۲۱۶ گزاره استانداردهای بیمار محور و مدیریت اطلاعات کمیسیون مشترک ۷۹ مورد (۳۶/۵۸ درصد) را به صورت کامل و ۳۹ مورد (۱۸/۰۵ درصد) را به صورت نسبی پوشش داده اند و ۹۸ مورد باقیمانده (۴۵/۳۷ درصد) را اصلا پوشش نداده اند به عبارتی می توان گفت که میزان تطابق استانداردهای بیمارستانی وزارت بهداشت با استانداردهای بیمار محور و مدیریت اطلاعات کمیسیون مشترک به فرار زیر بوده است: ۳۶/۵۸ درصد تطابق کامل، ۱۸/۰۵ درصد تطابق نسبی و ۴۵/۳۷ درصد عدم تطابق

بحث و نتیجه گیری

میزان تطابق نهایی استانداردهای بیمارستانی وزارت بهداشت با استانداردهای بیمار محور و مدیریت اطلاعات کمیسیون مشترک نشان می دهد که استانداردهای بیمارستانی وزارت بهداشت علیرغم اینکه از جهت کمیت نسبت به استانداردهای مورد مطالعه کمیسیون مشترک بیشتر بوده اند اما نتوانسته اند حدود ۵۰ درصد استانداردهای بیمار محور و مدیریت اطلاعات کمیسیون مشترک را پوشش دهند (۴۵/۳۷ درصد). به عبارتی از مجموع ۲۱۶ گزاره استانداردهای بیمار محور و مدیریت اطلاعات کمیسیون مشترک، ۹۸ گزاره آن اصلا مصدافی در استانداردهای بیمارستانی وزارت بهداشت نداشته است. این امر نشان می دهد که وزارت بهداشت در تدوین استانداردهای بیمارستانی به بسیاری از موارد مهم مربوط به فرایند مراقبت بیمار توجه نکرده است؛ از جمله تداوم مراقبت ها، حقوق بیمار و خانواده، رضایت آگاهانه، ارزیابی بیمار و آموزش بیمار و خانواده.

کلید واژه ها

استاندارد اعتباربخشی^۱، کمیسیون مشترک اعتباربخشی سازمان های مراقبت بهداشتی^۲، بیمارستان^۳

^۱ Accreditation Standard

^۲ Joint Commission on Accreditation of Healthcare Organizations (JCAHO)

^۳ Hospital